

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת בהר - פסח שני
Shabbos Parshas Behar - Pesach Sheni

ט"ו אייר תשס"ג - May 17, 2003

הדלקת נרות שבת - 7:50 * (Monsey, NY) שקיעה/יום השבת - 8:10
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:39 צאת הכוכבים/מערב - 8:59
זמן קריאת שמע/הגר"א - 9:15 צה"כ/לשיטת רבינו תם - 9:21
ימי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

מדעת עליון

וספרת לך שבע שבתות שנים ... תשע וארבעים שנה (כה-ח)
פרש"י מגיד לך שאע"פ שלא עשית שמטות, עשה יובל לסוף מ"ט שנה. ופשוטו של מקרא, יעלה לך חשבון שנות השמטות למספר מ"ט עכ"ל.
הביא המגיד מדובנא, הגמ"ר יעקב קראנץ זצ"ל, את המשל הבא כדי להבין כל ענין המקרא: מעשה בעני מרוד, שהיה מחזר בקביעות על הפתחים ואסף פרוטה לפרוטה. לימים נצטברו באמתחתו כמה אלפי פרוטות, והיה העני סופר את פרוטותיו בכל שעה פנויה עד שהחל להתפאר בפני שכניו ומכיריו שהוא הולך ונעשה עשיר גדול ועצום. אמר לו פיקח אחד לאותו עני, "אתה רגיל כל הימים לספור פרוטות ומשום כך נדמה לך שיש בכיסך כמה וכמה אלפים. אך אם תעשה את חשבון ממונך במטבע גדול, תברר אל עצמך שמה שאספת הכל באמת ממון מועט." הנמשל היא, שכמו כן בשנות חיי האדם בעולם הזה, האיש שעושה חשבון ימי חייו בימים, נדמה לו שרבים ועצומים הימים הנכונים לו על פני האדמה. לכן, התורה קוראת לכל אחד מבני ישראל ואומר, "וספרת לך שבע שבתות שנים" - כלומר, על האדם שהוא פיקח לעשות חשבון ימי חייו בשמיטות, ולא בימים ממש, ועי"ז יראה לעצמו שכל שנותיו בתום ימי הילדות והנעוּת מגיעות לשבע שמיטות בערך, ולא יותר. האדם שמכיר ומבין שאין הוא אלא כגר וכעובר אורח בעולם הזה, אותו איש יכול לעלות ולהשתמש בימי חייו הנשארים בענינים של תורה ומצות.

וקראתם דרור בארץ לכל יושביה וכו' (כה-י)
הנה מבואר שתקיעת השופר ביום הכיפורים של יובל הוא כדי להכריז ולהודיע

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך וגו' (כה-לה)

The following *shaila* - query, was asked: Must one give charity to enable the poor to buy something that the giver himself needs? For example, if one rents, rather than owns, a home, must he give charity to help a poor bride and groom buy a home for themselves?

R' Moshe Feinstein ZT"L, in *Igros Moshe*, rules that the *posuk* in this week's *parsha*, "Strengthen him . . . so that he may live with you," answers this question. One should always try to strengthen a poor and downtrodden person but one is not obligated to strengthen him to the point that the poor man can live better than he himself does. We see this clearly from the *gemara* (קידושין סב:). The *gemara* says, if two people are traveling in the desert and one has water enough for only one person, R' Akiva says he should not share his water but rather keep the water for himself even if his companion will die. Why? Rabbi Akiva says, "So that he may live with you" - your life comes first. If he shares the water, his friend will not live with him, as the both of them will not survive. Ben Peturah disagrees and says that the man with the water should share with his friend. His reason may be that Ben Peturah only disagrees with R' Akiva on the question of whether one is permitted to sacrifice his life for a *mitzva* in a situation where *halachah* does not obligate him to do so. R' Akiva would hold that one may not do so, while Ben Peturah would hold that one should do so.

הוא היה אומר.....

R' Simcha Zissel Ziv ZT"L (Alter of Kelm) would say:

"See the incredible power of one's words. A person can take an animal and proclaim it to be a *kohen*. Now, if a *kohen* were to sacrifice it in a *טמא* - *unclean*, manner, he is חייב כרת - his life is cut short!"

R' Shlomo Hakohen of Radomsk ZT"L (Tiferes Shlomo) would say:

"The *Korban Pesach* is the only time-specific *mitzva* in the entire *Torah* for which we are given a second chance. The Final Redemption will follow the same pattern: When the Jewish people will relentlessly and unceasingly implore *Hashem* that He send them *Moshiach*, the Redemption will occur."

A Wise Man would say:

"The only people with whom you should try to get even with are those who have helped you!"

SPONSORED IN HONOR OF MR & MRS CHAIM LEITMAN ON THE BIRTH OF THEIR DAUGHTER, MALKY. יה"ר שיזכו לגדלה לבן תורה לחופה ולמעשים טובים

"What is it?" Mr. Sachs said, "I will personally bring your request to the Rabbi."

"Well, do you see that tree in the corner of the yard over there? It used to have very good apples, but for the last year or so, it hasn't produced any at all. Since the Rabbi gave a blessing to all the other trees, perhaps he could give that tree an extra blessing too." Mr. Sachs translated her request to the *Rebbe* in *Yiddish*, and he eagerly agreed. He turned around and said in Hebrew, "May this tree bring forth good fruits."

That fall, a number of months later, the *gabbai* - sexton, came into the *Rebbe's* room carrying a large basket full of bright red apples. He explained that the same non-Jewish woman had come by and left this basket of fruit with a message: "Please tell the Grand Rabbi that all these apples are from that barren apple tree he blessed! Thank you so much!"

TORAH GEMS

וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר וגו' (כה-א)

The question that Rashi poses, "What is the connection between *Shemita* and *Har Sinai*?" is familiar to most of us. **R' Aryeh Leibush Chorif ZT"L**, gives his own interpretation of this query. He explains that the central idea of *shemita* is to implant within us the concept that *Hashem* constantly guides and controls the affairs of the world. The clearest proof is that *Hashem* commanded us not to work our fields during the seventh year, and that He sustains us with all our needs throughout this year and throughout its implicit extension into the following year. This concept of *Hashem's* direct Providence negates the notion of certain אפיקורסים - *Heretics*, who contend that it is inappropriate for *Hashem* to occupy Himself with the mundane pursuits of this world. He remains in the upper echelons of Heaven where He controls the universe from a distance. The *Torah* teaches us otherwise. *Dovid Hamelech* states in *Tehillim* (קיג-ה), "Who is like *Hashem* our G-d, Who is enthroned on high yet descends to look upon the heaven and the earth." *Hashem's* primary interest is the happenings of this world. *Chazal* tell us, the entire universe was created for the sake of *Klal Yisroel*. This clearly demonstrates that *Hashem's* humility goes hand in hand with His glory.

A similar lesson was taught at *Matan Torah*. The hill chosen by *Hashem* for His revelation was *Har Sinai*, one of the lowest in the world, to teach us that *Torah* and humility go together. The *mitzva* that demonstrates *Hashem's* humility is therefore prefaced with the words "בהר סיני", the actual place where *Hashem* originally taught this trait to *Klal Yisroel*.

לכל העבדים שאינם עוד עבדים אלא בני חורין הם. ולכאורה דבר זה צריך להבין, דבאמת למה תוקעין את השופר דוקא ביום הכיפורים ממש ולא בראש השנה, דהרי השנה של יובל מתחיל כבר מתחילת השנה - מראש השנה - וא"כ למה אין תוקעין ברי"ה של יובל כדי לקרוא דרור לכל יושביה?

ומפרש הר"ר פרץ שטיינבערג שליט"א, בס' פרי עץ חיים, שבאמת התקיעות שתוקעין בראש השנה שונים מתקיעות של יובל, שבר"ה תוקעין בשופר כדי לזכור ולהזכיר עקידת יצחק ומסירת נפשו של יצחק אבינו ועי"ז יזכו בני"י לזכויות גדולים. משא"כ תקיעת השופר של יובל הוא כדי לקרוא דרור בארץ שיצאו העבדים לחירות. ממילא תוקעין דוקא ביוה"כ ולא ביום אחר וכמדכת' במשנה (אבות ו-ב) "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה שנאמר חרות על הלוחות, אל תקרי חרות אלא חירות" ע"כ. וכיון דקבלת הלוחות השניות היתה ביוה"כ, נתהוה יום זה כיום של חירות לכל יושבי הארץ ולהבריאה עצמה. לכן תוקעין השופר ביום הכיפורים של יובל לקרוא החירות לכל הארץ. וגם בזה היום, האדם עצמו נעשה בן חורין מהשטן ומיצר הרע, ועי"כ נבחר יום זה דוקא לקרוא חירות לכל יושביה.

מעשה אבות....סימן לבנים

וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית וכו' (כה-כא)

In the early 1900's, one of the great *Chassidische* dynasties was supplanted on American shores. **R' Pinchos Halevi Horowitz ZT"L**, upon the advice of his sagacious uncle, the **Llelover Rebbe ZT"L**, traveled to America and established a *Beis Medrash* in the teeming metropolis, although not as-of-yet thriving Jewish community, of Boston, Massachusetts. He was wise and kind and his *chassidim* and myriad followers came to love him dearly.

In the neighborhood in Boston where the *Bostoner Rebbe* lived, there were no fruit trees. Each year, R' Pinchos would send out messengers to search for an ideal place where he, his family, and his *Chassidim* could make the annual blessing for the newly sprouted fruit trees. One year, after a bit of scouting, they all went to a city named Allston, which was then quite new and green. They drew up in front of a house that had a large plot of land, with what seemed to be fruit trees inside a tall surrounding fence. One of the drivers, Mr. Israel Sachs, of blessed memory, went in to ask permission for the *Rebbe* and his entourage to enter and say a special Jewish blessing over the trees. The man of the house wasn't in, but his wife, a good Italian Catholic woman, was quite gracious, and she said, "Of course, by all means!"

R' Pinchos got out of the car, and followed by a procession of his *Chassidim*, entered the gate. They said their blessing, and prepared to leave, happy to have done their *mitzva*. When Mr. Sachs went over to thank the kind hostess, she asked him, "Could you please ask the Grand Rabbi for a special favor?"